

že se projevil antiischemický účinek amlodipinu, který je všeobecně doporučovaným antianginózním lékem. Oproti tomu enalapril, přestože snížil krevní tlak stejně jako amlodipin, nemá pravděpodobně antianginózní účinek. Ve studii CAMELOT byla (z dosud publikovaných velkých klinických studií zaměřených na ischemickou chorobu srdeční) antihypertenziva amlodipin a enalapril podávána nemocným s nejnižším krevním tlakem. Systolický krevní

tlak byl o 10 mmHg nižší než ve studiích HOPE či EUROPA.

Studie CAMELOT je třetí v souvislé řadě klinických studií (po studiích ALLHAT a VALUE), jež neprokazují v přímém srovnání větší účinek látek blokujících systém renin-angiotenzin (ACEI či AIIA) ve srovnání s amlodipinem.

Doručeno do redakce 4. 3. 05
Přijato k otištění po recenzi 17. 3. 05

prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc., FESC¹
prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC²
MUDr. Lenka Špinarová, Ph.D.²

¹Interní kardiologická klinika, FN Brno-Bohunice
²I. interní kardiologická klinika,
FN U sv. Anny, Brno

Michael Aschermann et al. Kardiologie. Praha: Galén 2004. 1540 s. ISBN 8072622900

Kniha je rozdělena do 2 dílů a celkem čítá bez příloh 1481 stran. Přílohy sestávají z přehledu zkratk, klinických studií a z velmi podrobného rejstříku. Na knize se podílelo celkem 70 autorů, v kardiologické obci známých a zvučných jmen. Na uspořádání pracovalo kromě hlavního autora 5 pořadatelů včetně prof. MUDr. J. Petráška, DrSc., který knihu též recenzoval.

Nutno podotknout, že prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc., FESC, je přednostou II. interní kliniky – kliniky kardiologie a angiologie na I. lékařské fakultě všeobecného lékařství univerzity Karlovy v Praze a je známým kardiologickým odborníkem u nás i v zahraničí.

Po formální stránce lze říci, že oba díly jsou zpracovány s vysokou racionalitou, prakticky bezchybně; je nutno pochválit všechny pořadatele, že v takovém množství spoluautorů a takovém rozsahu díla zachovali kontinuitu knihy. Dokumentace je bohatá a srozumitelná, reprodukce ukázek zobrazovacích metod jsou zdařilé. Přispělo k tomu i nakladatelství Galén, které se zhostilo redakčního úkolu na jedničku.

1. díl se skládá ze 4 oddílů. Každá kapitola vždy končí přehledem bohaté a moderní literatury.

- 1. oddíl obsahuje *anatomii a fyziologii*. Na 160 stranách jsou velmi podrobně rozebrány anatomické poznatky o srdci, mechanismy kontrakce a relaxace srdce, regulace oběhových funkcí, klinické parametry oběhových funkcí, trombokardiologie a iontové kanály.
- 2. oddíl o rozsahu 250 stran je věnován *vyšetřovacím metodám* počínaje anamnézou a symptomatologií přes fyzikální vyšetření až po všechny neinvazivní a invazivní metody, včetně těch nejmodernějších.
- Ve 3. oddíle jsou na 170 stranách probrány hlavní *kardiovaskulární rizikové faktory a nemoci* včetně genetiky, genomiky a patogeneze aterosklerózy.
- Ve 4. oddíle nalézáme *klinickou kardiologii*, která začíná ischemickou chorobou srdeční o 160 stranách.

Ve **2. díle** pokračuje *klinická kardiologie*. Na 320 stranách nalézáme vrozené a získané srdeční vady, kardiomyopatie, choroby endokardu a perikardu, srdeční selhání, onemocnění plicní cirkulace, onemocnění aorty a nádory srdce.

- 5. oddíl (170 stran) pojednává o *elektrofyziologii a arytmiích*.
- 6. oddíl se věnuje na 90 stranách *intervenční kardiologii a chirurgické léčbě*.
- V 7. oddíle (100 stran) je probrána *meziborová témata* – stáří, těhotenství, endokrinní, renální, onkologická, toxikologická a sportovní problematika, rehabilitace, psychosociologie, perioperační péče.
- Dílo završuje 30 stran 8. oddílu o *historii kardiologie*.

Pokud bych se odvážil hodnotit dílo po stránce odborné, musím říci, že zde najdeme vše, co moderní kardiologie požaduje i nabízí. Není pochyb, že po knize sáhne každý, kdo hledá poučení v určité oblasti kardiologie. Jde o dílo monumentální a na základě uvedeného obsahu se domnívám, že čtenář se mnou bude souhlasit. Je nutno též ocenit nesmírnou práci, která musela být všemi na dílo vynaložena. Kniha se řadí k velkým světovým kardiologiím a lze předpokládat, že u nás dosáhne i jejich uznání a renomé.

prof. MUDr. Miloš Štejf, DrSc., FESC,
emeritní profesor I. interní kardiologické
kliniky LF MU a FN U sv. Anny, Brno